The Gleaner

Vol 29 (2016)

Συμβολή στη νεοελληνική προσωπογραφία.
Έλληνες και ελληνόφωνοι φοιτητές στα μητρώα
των Πανεπιστημίων της Βιέννης, της Ιένας, του
Γκέτινγκεν και της Λιψίας (1700-1833)

Ίλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister

doi: [10.12681/er.21097](https://doi.org/10.12681/er.21097)

Copyright © 2019, Ίλια Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Χατζηπαναγιώτη-Sangmeister Ι. (2019). Συμβολή στη νεοελληνική προσωπογραφία. Έλληνες και ελληνόφωνοι φοιτητές στα μητρώα των Πανεπιστημίων της Βιέννης, της Ιένας, του Γκέτινγκεν και της Λιψίας (1700-1833). *The Gleaner*, 29, 294-309. <https://doi.org/10.12681/er.21097>

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ

Έλληνες και ελληνόφωνοι φοιτητές στα μητρώα των Πανεπιστημίων της Βιέννης, της Ιένας, του Γκέτινγκεν και της Λιψίας (1700-1833)

Ο ΠΑΡΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ και ελληνόφωνων φοιτητών που σπούδασαν στα Πανεπιστήμια της Βιέννης, της Ιένας, του Γκέτινγκεν και της Λιψίας στα χρόνια 1700-1833 βασίζεται αποκλειστικά στα φοιτητικά μητρώα των τεσσάρων αυτών πανεπιστημίων και προέκυψε από την ανάγκη να ταυτίσω τα πρόσωπα των οποίων τα ονόματα συναντούσα σε πηγές του 18ου και 19ου αι., κυρίως σε υλικό από αρχεία της Γερμανίας και της Αυστρίας. Δεν σχετίζεται δηλαδή με κάποια εκτενή και εξειδικευμένη έρευνα για τις σπουδές Ελλήνων σε πανεπιστήμια της κεντρικής και δυτικής Ευρώπης, όπως εκείνη που διεξήγαγε η Αλόη Σιδέρη για το Πανεπιστήμιο της Πίζας ή ο Κωνσταντίνος Κοτσοβίλης για το Πανεπιστήμιο του Μονάχου.¹ Ο κατάλογος που παρουσιάζεται εδώ αποτελεί απλώς μια μικρή συμβολή στη νεοελληνική προσωπογραφία της εποχής του Διαφωτισμού. Αξιοποιώντας χειρόγραφα μητρώα και εξετάζοντας ολόκληρο τον 18ο αιώνα, διευρύνει την υποδομή που έχουν δημιουργήσει κάποια προγενέστερα, θεματικώς συναφή άρθρα.²

1. Αλόη Σιδέρη, *Έλληνες φοιτητές στο Πανεπιστήμιο της Πίζας (1806-1861)*, 2 τ., Αθήνα: Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας, 1989, και Konstantin Kotso-wilis, *Die griechischen Studenten in München unter König Ludwig I. von Bayern (von 1826 bis 1844)*, München: χ.ε., 1995.

2. Αναφέρομαι πρωτίστως στο άρθρο της Elena Siupiur, «Die Intellektuellen aus Rumänien und den südosteuropäischen Ländern in den deutschen Universitäten (19. Jahrhundert)», *Revue des Études Sud-Est Européennes* 33 (1995), 83-99 (=I. Teil / α' μέρος) και 251-265 (=II. Teil / β' μέρος). Στο πρώτο μέρος του άρθρου της η Siupiur αποδελτιώνει το τυπωμένο μητρώο του Πανεπιστημίου της Βόννης για τα έτη 1818-1880, στο δεύτερο μέρος το τυπωμένο μητρώο του Πανεπιστημίου του Γκέτινγκεν για τα έτη 1800-1880. Στο άρθρο της Siupiur έχουν παρεισφρήσει κάποια τυπογραφικά λάθη σε ονόματα και ημερομηνίες, τα οποία, στις περιπτώσεις των ελλήνων φοιτητών του Γκέτινγκεν που σπούδασαν στο διάστημα 1800-1833 (δηλαδή στα χρόνια που εξετάζονται τόσο από το άρθρο της Siupiur όσο και στον παρόντα κατάλογο) διορθώνονται εδώ σιωπηρώς. Η Ε. Siupiur έχει δημοσιεύσει στο ίδιο περιοδικό τρία περαιτέρω άρθρα (το 2001, 2004 και 2005) για φοιτητές από χώρες των Βαλκανίων στα Πανεπιστήμια του Μονάχου και της Χαϊδελβέργης. Τις σπουδές των ελλήνων φοιτητών σε 19 γερμανικά πανεπιστήμια στα χρόνια 1820-1900 εξετάζει η Κωνσταντίνα Ζορμπαλά, «Έλληνες φοιτητές στα

Τα φοιτητικά μητρώα από τα οποία αποδελτιώθηκαν τα ονόματα των ελλήνων και ελληνόφωνων σπουδαστών που ακολουθούν, ήταν σχεδόν αποκλειστικά τα μητρώα (πρώτης) εγγραφής των φοιτητών στο πανεπιστήμιο.³ Αρκετά πανεπιστήμια του γερμανόφωνου χώρου έχουν καταστήσει τα μητρώα τους ευρύτερα προσιτά, δημοσιεύοντάς τα στο σύνολό τους ή εν μέρει. Από τα πανεπιστήμια που εξετάζονται εδώ, μόνο εκείνο του Γκέτινγκεν διαθέτει εκδεδομένα μητρώα για ολόκληρο το διάστημα που μας ενδιαφέρει.⁴ Τα μητρώα του Πανεπιστημίου της Λιψίας έχουν εκδοθεί μόνο μέχρι το έτος 1809.⁵ Για τα υπόλοιπα χρόνια (1810-1833) χρησιμοποίησα τις βάσεις δεδομένων του Αρχείου του Πανεπιστημίου της Λιψίας, οι οποίες είναι προσβάσιμες διαδικτυακά.⁶ Τα μητρώα του Πανεπιστημίου της Ιένας είναι στο σύνολό τους δημοσίευτα. Η αποδελτίωση έγινε είτε άμεσα από τους χειρόγραφους κώδικες οι οποίοι φυλάσσονται στο Αρχείο του πανεπιστημίου, είτε (σε περιπτώσεις χειρογράφων μη προσβάσιμων στο κοινό) από μεταγραφές οι οποίες είναι διαθέσιμες στο Αρχείο.⁷ Η έκδοση των μητρώων του Πανεπιστημίου της Βιέννης, ένα φιλόδοξο ερευνητικό πρόγραμμα εν εξελίξει, έχει φτάσει

γερμανικά πανεπιστήμια κατά τον 19ο αιώνα», στο: *Πρακτικά του διεθνούς συμποσίου «Οι χρόνοι της ιστορίας. Για μια ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας»*, Αθήνα 17-19 Απριλίου 1997, Αθήνα: Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας, 1998, σ. 55-62. Η ίδια ερευνήτρια έχει συγγράψει ακόμη μία μελέτη με θέμα «Ελληνες φοιτητές στα γερμανικά Πανεπιστήμια», στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος του Ιστορικού Αρχείου Ελληνικής Νεολαίας της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, η οποία δεν έχει δημοσιευτεί αλλά είναι κατατεθειμένη στο Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας (Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών ΕΙΕ). Από τη μελέτη αυτή έχω συμπεριλάβει στον παρόντα κατάλογο τις πληροφορίες που περιέχει για κάποιους από τους φοιτητές της Λιψίας (βλ. στις «Συντομογραφίες», Ζ).

3. Μόνο στην περίπτωση του Πανεπιστημίου της Ιένας και της Λιψίας χρησιμοποιήθηκαν και μητρώα υποστήριξης διδακτορικών διατριβών.

4. Βλ. παρακάτω στις «Συντομογραφίες Πηγών», τη συντομογραφία MG.

5. Βλ. παρακάτω στις «Συντομογραφίες Πηγών», τη συντομογραφία ML.

6. Βλ. παρακάτω στις «Συντομογραφίες Πηγών», τη συντομογραφία RL. Τα μητρώα του Πανεπιστημίου της Λιψίας που αφορούν το διάστημα 1810-1833 δεν σώζονται αλώβητα. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, εάν η αναζήτηση δεν γίνεται με βάση το όνομα του φοιτητή, ο εντοπισμός των Ελλήνων παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες. Επειδή το μοναδικό κριτήριο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί, εκτός από το όνομα, είναι εκείνο της καταγωγής και επειδή στα χρόνια που μας ενδιαφέρουν οι φοιτητές δήλωναν συνήθως όχι την εθνική αλλά την τοπική καταγωγή τους, είναι αδύνατον να προβλεφθούν όλες οι πιθανές λέξεις-κλειδιά.

7. Για την Ιένα βλ. παρακάτω στις «Συντομογραφίες Πηγών», τις συντομογραφίες CBJ, EPJ, MJA, MJb, MJc και MJd.

μέχρι το 1778.⁸ Για τους έλληνες φοιτητές των ετών 1775-1821 διαθέτουμε ωστόσο τον κατάλογο που δημοσίευσε ο Emanuel Turezynski.⁹ Δεν μπόρεσα, δυστυχώς, να δω τα χειρόγραφα μητρώα του Πανεπιστημίου της Βιέννης για το διάστημα που απομένει, δηλαδή για τα έτη 1822-1833.

Ο εντοπισμός των «Ελλήνων» ανάμεσα στους φοιτητές των ξένων πανεπιστημίων στηρίχθηκε συνήθως στον συνδυασμό τριών ενδείξεων: του ονόματος του φοιτητή, της γεωγραφικής καταγωγής και του θρησκευματός του. Μολαταύτα –για λόγους τόσο γνωστούς στους ερευνητές της εποχής που δεν χρειάζεται να αναφερθούν ξανά– η εθνοτική καταγωγή μερικών προσώπων παραμένει αβέβαιη. Ο όρος «ελληνόφωνοι» στον τίτλο του άρθρου δικαιολογεί την παρουσία στον κατάλογο δύο προσώπων βλαχικής καταγωγής, του Δημητρίου Δάρβαρη και του Γεωργίου Ρόζια, οι οποίοι έγραψαν και δημοσίευσαν, ως γνωστόν, στα ελληνικά.

Ο ονομαστικός κατάλογος που ακολουθεί περιέχει όλες τις πληροφορίες που παρέχουν για τον εκάστοτε φοιτητή οι καταγραφές στα μητρώα που αποδελτιώθηκαν. Τα στοιχεία που όφειλαν να δηλώσουν οι φοιτητές κατά την εγγραφή τους διέφεραν ανά πανεπιστήμιο και ανά εποχή· για τον λόγο αυτό τα λήμματα του καταλόγου ποικίλλουν ως προς το είδος των πληροφοριών που περιέχουν.

Ο κατάλογος είναι δομημένος αλφαβητικά με βάση το όνομα του φοιτητή. Αυτό εμφανίζεται όπως ακριβώς αναγράφεται στην πηγή από την οποία αντλήθηκε, δηλαδή με το λατινικό αλφάβητο και με την ορθογραφία της πηγής.¹⁰ Όταν υπάρχει πολυτυπία, σημειώνονται οι διαφορετικές γραφές. Στις περιπτώσεις γνωστών προσώπων, δίπλα στον τύπο που εμφανίζεται στην πηγή, παρατίθεται σε αγκύλες το όνομα στα ελληνικά. Η γλώσσα και η ορθογραφία της πηγής διατηρήθηκαν σε μία ακόμη περίπτωση, όταν η «Καταγωγή» των φοιτητών δηλώνεται με εθωνόμιο και όχι με τοπωνύμιο. Τα εθωνόμια καταγράφονται, όπως ακριβώς εμφανίζονται στα μητρώα, επειδή αποτελούν ένδειξη του τρόπου με τον οποίο αυτοκαθορίζονται εκείνοι που τα χρησιμοποιούν. Τα τοπωνύμια, όσα ταυτίστηκαν με απόλυτη βεβαιότητα, αποδόθηκαν στα ελληνικά.

Η ρουμπρίκα «Εγγραφή» εισάγει την πληροφορία για την ημερο-

8. Βλ. παρακάτω στις «Συντομογραφίες Πηγών», τη συντομογραφία MW.

9. Βλ. παρακάτω στις «Συντομογραφίες Πηγών», τη συντομογραφία TgS. Ο κατάλογος του Turezynski βασίζεται στα μητρώα του Πανεπιστημίου της Βιέννης.

10. Σε ελάχιστες περιπτώσεις έγινε διόρθωση εμφανώς παραφθαρμένων ονομάτων. Πρόκειται πάντα για ονόματα προσώπων γνωστών και από άλλες πηγές. Η λανθασμένη γραφή διατηρήθηκε συνήθως ως λήμμα στο οποίο γίνεται παραπομπή στη σωστή γραφή.

μηνία της πρώτης εγγραφής του φοιτητή στο πανεπιστήμιο που αναφέρεται. Εάν η ημερομηνία αυτή δεν είναι γνωστή, χρησιμοποιείται η ρουμπρίκα «Πανεπιστήμιο», στην οποία δηλώνεται το έτος και το πανεπιστήμιο στο οποίο απαντά το όνομα του εκάστοτε φοιτητή. Στη ρουμπρίκα «Σπουδές» εμφανίζεται το είδος των σπουδών, ενώ στη ρουμπρίκα «Πατέρα» πληροφορίες για το όνομα, το επάγγελμα ή τη διαμονή του πατέρα του φοιτητή. Μερικές φορές απαντούν πληροφορίες για τον τόπο και χρόνο γέννησης του φοιτητή και για προηγούμενες σπουδές του. Οι «Πηγές» κάθε λήμματος παρατίθενται τελευταίες, συντομογραφημένες. Οι συντομογραφίες ακολουθούνται από αραβικούς αριθμούς, οι οποίοι παραπέμπουν στις σχετικές σελίδες. Όταν η αρίθμηση γίνεται ανά φύλλο, μετά τη συντομογραφία της πηγής εμφανίζεται η ένδειξη «φ.». Στις «Συντομογραφίες Πηγών» συγκεντρώνεται η πρωτογενής βιβλιογραφία του καταλόγου.

Όπου στάθηκε δυνατόν, προσέθεσα τον τίτλο, τον τόπο, τον εκδότη και τη χρονία της έκδοσης της διδακτορικής διατριβής του φοιτητή. Τα στοιχεία αυτά δεν προέρχονται από τα μητρώα, αλλά επειδή ο χρόνος έκδοσης είναι συνήθως ο χρόνος υποστήριξης της διατριβής, η πληροφορία αυτή οριοθετεί χρονικά τις σπουδές του εκάστοτε προσώπου.

Από τη θέση αυτή ευχαριστώ για τις παρατηρήσεις και συμπληρώσεις τους τους συναδέλφους Δημήτρη Γ. Αποστολόπουλο, Αλέξη Πολίτη και Κώστα Λάμπρα. Χωρίς τη βοήθειά τους ο κατάλογος αυτός θα ήταν περισσότερο ατελής.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

1. Abannites, Démetr. Joh.
Καταγωγή: «Graecus» • *Εγγραφή:* 26.05.1804 *Ιένα* • *Πηγές:* MJa 23.
2. Alexander / Alexandrides, Constantin
Καταγωγή: «Anchialon», «Graecus» • *Εγγραφή:* 18.05.1803 *Ιένα* • *Dr med.:* 11.12.1809 *Ιένα* • *Πηγές:* CBJ φ. 226r / EPJ / MJa 19 • Θεωρώ πιθανό να έχει γίνει κάποιο λάθος στην καταγραφή του ονόματος στο αρχείο του πανεπιστημίου. Η ημερομηνία εγγραφής του Constantin Alexander / Alexandrides είναι πολύ κοντά στην εγγραφή του Demetrius Alexandrides (No 4).
3. Alexandrides, Demetrius [Αλεξανδρίδης, Δημήτριος]
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1797-1801 • *Σπουδές:* 1797 «Phil.», 1798-1801 *Ιατρική* • *Πηγές:* TgS 96 • Κατά πάσα πιθανότητα είναι το ίδιο πρόσωπο με τον Alexandrides Demetrius (No 4). Βλ. και το σχόλιο στο No 2.
4. Alexandrides, Demetrius [Αλεξανδρίδης, Δημήτριος]
Καταγωγή: «Thessalus» • *Εγγραφή:* 23.05.1803 *Ιένα* • *Πηγές:* MJa 19 •

- Πρόκειται για τον γνωστό λόγιο, εκδότη του *Ελληνικού Τηλέγραφου*. Βλ. το σχόλιο στο Νο 2 και στο Νο 3.
5. Apostolides, Demetrius [Αποστολίδης, Δημήτριος]
Καταγωγή: Κρήτη • *Εγγραφή*: 08.10.1819 Γκέτινγκεν • *Σπουδές*: Ιατρική • *Προηγούμενος*: στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης • *Πατέρας*: έμπορος • *Πηγές*: MG 614 αρ. 31.
 6. Apostolides, Onufrius [Αποστολίδης, Ονούφριος]
Καταγωγή: «Graecus», «Cerigo» [= Κύθηρα] • *Εγγραφή*: 15.05.1826 Ιένα • *Dr med.*: 24.08.1826 Ιένα • *Τόπος γέννησης*: «Cerigo» (= Κύθηρα) • *Πατέρας/κηδεμόνας*: Αντώνιος Αποστολίδης • *Προηγούμενος*: στο Πανεπιστήμιο του Γκέτινγκεν για ένα εξάμηνο • *Πηγές*: CBJ φ. 207v / EPJ.
 7. Arsacas, Apostolos [Αρσάκης, Απόστολος]
Καταγωγή: «Ηπειρος στην Ελλάδα» • *Πανεπιστήμιο*: Βιέννη, 1809 • *Σπουδές*: Ιατρική • *Πατέρας*: έμπορος • *Πηγές*: TgS 95 • *Διδακτορική διατριβή*: *De piscium cerebro*, Χάλλη: Hendel, 1813.
 8. Asopius, Constant. [Ασώπιος, Κωνσταντίνος]
Καταγωγή: Ιωάννινα στην Ήπειρο • *Εγγραφή*: 10.09.1818 Γκέτινγκεν • *Σπουδές*: Φιλολογία. *Πατέρας*: έμπορος στην «Ηπειρο της Ελλάδας» • Τα στοιχεία του Ασώπιου, αντίθετα με εκείνα των άλλων ελλήνων φοιτητών στο Γκέτινγκεν, είναι καταχωρισμένα στα γαλλικά • *Πηγές*: MG 602 αρ. 1.
 9. Balla, Athanas.
Καταγωγή: «Moscopolitan. Macedo.» [Μοσχοπολίτης] • *Εγγραφή*: 03.12.1762 Λιψία • *Πηγές*: ML 11.
Βαλσαμάκης, βλ. Valsamachi
Bango, βλ. Rango
 10. Bensupolo, Demeter
Καταγωγή: Σέρβια στη Μακεδονία • *Πανεπιστήμιο*: Βιέννη, 1810 • *Σπουδές*: Ιατρική • *Πατέρας*: έμπορος • *Πηγές*: TgS 95.
Βλαστός, βλ. Vlastos
 11. Calligaris, Nikolaus [Καλλιγάρης, Νικόλαος]
Καταγωγή: Κωνσταντινούπολη • *Εγγραφή*: 12.10.1803 Ιένα. Το όνομά του σημειώνεται ακριβώς μετά από εκείνο του Cariander και ενώνεται μαζί του με μία κάθετη γραμμή, για να σημειωθεί στα δεξιά της ο κοινός τύπος καταγωγής. Προφανώς έκαναν μαζί την εγγραφή τους • *Πηγές*: MJa 20.
 12. Cantacuzeno, Alexander [Καντακουζηνός, Αλέξανδρος]
Καταγωγή: γεννηθείς στην Belitza, Ρωσία, το 1814. Στο RL Rektor B 53: Belitza, Ελλάδα • *Εγγραφή*: 29.05.1832 Λιψία • *Σπουδές*: «Ιστορικές Επιστήμες και Διπλωματία» • *Προηγούμενος*: στο «Kadettenhaus zu Dresden [οίκος στρατιωτικών δοκίμων στη Δρέσδη]» • Με τη σημείωση ότι διαμένει στη «Neumarkt N 3» • *Κατάσταση γονέων*: στα κτήματά τους στην Ελλάδα • *Αποχώρηση*: αποχώρησε για το Μόναχο [βλ. Kotsowilis 147-150] • *Πηγές*: RL Rektor B 53 / RL Rektor M 20.

13. Carazahes [recte Carazeses], Athanasius [Καραζήσης, Αθανάσιος Βασιλείου]
Καταγωγή: Ραψάνη στη Θεσσαλία • *Πανεπιστήμιο:* Βιέννη, 1819 •
Σπουδές: Ιατρική • *Πατέρας:* έμπορος • *Πηγές:* K / TgS 96 • *Διδακτορική*
διατριβή: *De phthisi pulmonali*, Βιέννη: J. P. Sollinger, 1824.
14. Cariander, Christodoulos [Καριάνθης, Χριστόδουλος]
Καταγωγή: Κωνσταντινούπολη • *Εγγραφή:* 12.10.1803 Ιένα • Το όνομά
του σημειώνεται ακριβώς πριν από εκείνο του Calligaris και ενώνεται μαζί
του με μία κάθετη γραμμή, για να σημειωθεί στα δεξιά της ο κοινός τόπος
καταγωγής. Προφανώς έκαναν μαζί την εγγραφή τους • *Πηγές:* MJa 20.
15. Cazano, Georg [Κατζάνου, Γεώργιος]
Καταγωγή: Λάρισα στη Θεσσαλία • *Πανεπιστήμιο:* Βιέννη, 1817 •
Σπουδές: «Phil.» • *Πατέρας:* έμπορος • *Πηγές:* K / TgS 96.
16. Chrysides, Euthymius
Καταγωγή: «Graecus» • *Εγγραφή:* 21.07.1803 Ιένα • *Πηγές:* MJa 19.
17. Conacky, Constantin à
Καταγωγή: «Moldavus» • *Εγγραφή:* 18.05.1803 Ιένα • *Πηγές:* Mja 19.
18. Constantini, Andreas
Καταγωγή: «peloponiensis graecus nat. et rel.» • *Πανεπιστήμιο:* Βιέννη,
1792 • *Σπουδές:* Ιατρική • *Πηγές:* TgS 95.
19. Contogoni, Constantin [Κοντογόνης, Κωνσταντίνος]
Καταγωγή: γεννηθείς στη Δημητσάνα, στην Ελλάδα, το 1812. Ετών 21
[το 1833] • *Εγγραφή:* 20.09.1833 Λιψία • *Σπουδές:* Θεολογία • *Προ-*
ηγούμενος: στο Πανεπιστήμιο Μονάχου [βλ. Kotsowilis 132-135] •
Κατάσταση γονέων: απεβίωσαν • *Διεύθυνση [στη Λιψία]:* «Barfüßgäßchen
N. 181» • Με τη σημείωση: «δεν συνέχισε τις σπουδές του εδώ» • *Πηγές:*
RL, Rektor B 54 / RL, Rektor M 20 / Z (θερινό εξάμηνο 1834).
20. Cordelas, Constantin
Καταγωγή: Ελλάδα • *Εγγραφή:* 12.10.1818 Ιένα • *Τόπος γέννησης:*
Θεσσαλία • *Σπουδές:* Ιατρική • *Πηγές:* MJb φ. 12.
21. Darvar, Demetr. Nic. [Δάρβαρης, Δημήτριος]
Καταγωγή: «Castorian.» • *Εγγραφή:* 1783 Λιψία • *Πηγές:* ML 60.
22. Darvar, Peter [Δάρβαρης, Πέτρος]
Καταγωγή: Κλεισούρα στη Μακεδονία • *Πανεπιστήμιο:* Βιέννη, 1820 •
Σπουδές: Νομικά • *Πατέρας:* έμπορος • *Πηγές:* TgS 96.
23. Demetriades, Paulus [Δημητριάδης, Παύλος]
Καταγωγή: Ελλάδα • *Εγγραφή:* 10.11.1818 Ιένα • *Τόπος γεννήσεως:*
«Cydonia» • *Σπουδές:* Ιατρική • *Πατέρας:* Δημήτριος, κάτοικος «Cy-
donia» • *Πηγές:* MJb φ. 19.
24. Demetrii, Anastasius [Δημητρίου, Αναστάσιος]
Καταγωγή: «Triccala Macedo.», «Macedo.» • *Εγγραφή:* 14.10.1786
Λιψία / 08.10.1789 Ιένα • *Dr med.:* 01.06.1791 Ιένα • *Πηγές:* CBJ φ.
133v / MJc φ. 102v / ML 5.
25. Demetrius, Polychronius
Καταγωγή: «Constantinopolitan.» • *Εγγραφή:* 05.09.1774 Λιψία • Φαί-

νεται να υπήρξε ο πρώτος έλληνας φοιτητής της ιατρικής που απέκτησε διδακτορικό τίτλο στη Λιψία: «Κατά τη διαμονή μου στη Λιψία απέκτησε ένας Έλληνας, ο Πολυχρόνιος Δημητρίου τον τίτλο του διδάκτορα της Ιατρικής. Αυτό είναι το πρώτο παράδειγμα [φοιτητή] σε μία ξένη θρησκεία. Στο διάστημα που μεσολάβησε ο Κοσμήτορας Dr. Platz βρίσκει προτιμότερο να παίρνει τα χρήματα παρά να τα στέλνει στην Ιατρική Σχολή [του Πανεπιστημίου] της Halle» (μαρτυρία του Johann Heinrich Jugler που σπούδασε στη Λιψία στα χρόνια 1777-1779· βλ. το ανώνυμα δημοσιευμένο έργο του *Leipzig und seine Universität vor hundert Jahren. Aus den gleichzeitigen Aufzeichnungen eines Leipziger Studenten jetzt zuerst an's Licht gestellt*, Leipzig: Breitkopf & Härtel, 1879, σ. 47) • Πηγές: ML 61 • Διδακτορική διατριβή: *De febre λοιμική graecis epidemica*, Λιψία: Sommer, 1778.

26. Dunca, Steph. [Δούγκας, Στέφανος]
Καταγωγή: «Thesalus» • Εγγραφή: 19.10.1798 Ιένα • Πηγές: MJc φ. 148v.
27. Emanuel, Daniel Gregorius
Καταγωγή: «Bucharesto Wall.» • Εγγραφή: 31.05.1786 Ιένα • Πηγές: MJc φ. 86r.
28. Euagoras, Georg [Ευαγόρας, Γεώργιος]
Καταγωγή: «Graecus» • Εγγραφή: 21.07.1803 Ιένα • Πηγές: MJa 19.
29. Euthymides, Georgius [Ευθυμιάδης, Γεώργιος]
Καταγωγή: «Thessalus» • Εγγραφή: 18.05.1803 Ιένα • *Dr med.*: 05.10.1805 Ιένα • Πηγές: CBJ φ. 178v / EPJ / MJa 19.
30. Exarchus, Pantases [Εξάρχου, Πανταζής]
Καταγωγή: Ήπειρος • Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1819 • Σπουδές: Ιατρική • Πατέρας: ιατρός • Πηγές: K / TgS 96.
31. Fotachi, Demetrius de
Καταγωγή: «Constantinopolit.» • Εγγραφή: 27.07.1753 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Ιατρική • Προηγούμενος: στο Πανεπιστήμιο της Παβίας • Πηγές: MG 100 αρ. 3.
Gabelas, Michael, βλ. Gabelas
32. Georgiades, Anastasius [Γεωργιάδης, Αναστάσιος Λευκίας]
Καταγωγή: «Philippopolitanus», αλλού όμως ως «Thessalus» • Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1803/4 • Σπουδές: Ιατρική • Εγγραφή: 11.10.1805 Ιένα • *Dr med.*: 10.09.1806 Ιένα • Πρόκειται μάλλον για το ίδιο πρόσωπο και με τον Quastas [προφανώς παρανόγωση του Anastas] Georgiades που εμφανίζεται στο TgS, σ. 95: «1793, Georgiades Quastas aus Philipolis in Griechenland, Vater Bürger, Med. II» • Πηγές: CBJ φ. 179r / EPJ / MJa 26 / TgS 96.
Georgiades, Quastas, βλ. Georgiades, Anastasius
33. Georgiades, Theodorus
Καταγωγή: «Stephanopolitanus», αλλού από την Ήπειρο της Μακεδονίας • Εγγραφή: 06.05.1793 Ιένα / 05.06.1794 Λιψία • *Dr med.*: 30.05.

- 1797 Ιένα • Πηγές: CBJ φ. 151r / EPJ / MJc φ. 122r / ML 109 • Διδακτορική διατριβή: *De morbis uteri secundum librum Hippocratis*, Ιένα: Mauke, 1797.
34. Georgii, Constantin. [Γεωργίου, Κωνσταντίνος]
Καταγωγή: «Constantinopolitan.» • Εγγραφή: 15.05.1765 Λιψία • Πηγές: ML 55 / ML 109.
35. Georgios, Damian [Γεωργίου, Δαμιανός]
Καταγωγή: γεννηθείς στην Καστοριά, Μακεδονία, το 1809 • Εγγραφή: 29.04.1828 Λιψία • Σπουδές: Ιατρική • Προηγούμενες σπουδές: στο Thomasschule • Με τη σημείωση: ότι διαμένει στην «Thomasgäschen, beim Bäcker» • Πηγές: RL, Rektor B 53 / Z (για το θερινό εξάμηνο 1831) • Διδακτορική διατριβή: *Das Verhältniß der weiblichen Verrichtungen zum Krankheitsprozesse*, Würzburg: Bauer, 1832.
36. Georgius Ioh. Mich.
Καταγωγή: «Cibinio. Transylvan.» • Εγγραφή: 24.05.1740 Λιψία • Πηγές: ML 109.
37. Ghyska, Nicol. [Γκίσκας, Νικόλαος]
Καταγωγή: «Moldavus» • Εγγραφή: 13.11.1817 Ιένα • Πηγές: MJa 103.
38. Glarakes, Alexander [Γλαράκης, Αλέξανδρος]
Καταγωγή: Χίος, «Graecus» • Εγγραφή: 20.10.1817 Ιένα / 06.11.1817 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Φυσικές Επιστήμες • Προηγούμενος: στο Πανεπιστήμιο της Ιένας • Πατέρας: ιεροκήρυκας («Prediger») • Πηγές: MG 594 αρ. 280 / MJa 100.
39. Glarakes, Georg [Γλαράκης, Γεώργιος]
Καταγωγή: Χίος στο Αρχιεπίσκοπος • Εγγραφή: 03.10.1814 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Ιατρική • Πατέρας: ιεροκήρυκας στη Χίο («Prediger in Scio») • Πηγές: MG 537 αρ. 7.
40. Gobdelas, Demetr. [Γοβδελάς, Δημήτριος]
Καταγωγή: Θεσσαλία • Εγγραφή: 29.10.1805 Λιψία • Πηγές: ML 115.
41. Gobdelas, Michael
Καταγωγή: Ραψάνη στην Ελλάδα • Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1812 • Σπουδές: Ιατρική • Πηγές: TgS 95. Η γραφή «Gabdelas» στο TgS 95 αποτελεί παρανόηση • Διδακτορική διατριβή: *De crisium indole*, Βιέννη: J. Schnierer, 1816.
42. Haginikol, Stavraki
Καταγωγή: «Constantinopolit.» • Εγγραφή: 12.08.1774 Λιψία • Πηγές: ML 133.
43. Haronides, Michael
Καταγωγή: «Graecus» • Εγγραφή: 18.05.1803 Ιένα • Πηγές: MJa 19.
44. Iliades, Theodosius [Ηλιάδης, Θεοδόσιος]
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1797, 1799, 1800, 1801 • Σπουδές: «Phil.» • Πηγές: TgS 96.
45. Iohannides, Georg [Ιωαννίδης, Γεώργιος]
Καταγωγή: Ελλάδα • Εγγραφή: 30.09.1819 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Φιλο-

- λογία • Προηγουμένως: στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης • Πατέρας: έμπορος στη Σμύρνη • Πηγές: MG 614 αρ. 17.
46. Isavrides, Michael
Καταγωγή: Ήπειρος • Εγγραφή: 15.05.1805 Ιένα • *Dr med.*: 27.02.1810 Ιένα • Πηγές: CBJ φ. 186r / EPJ.
Ιωαννίδης, βλ. και Johannides
47. Joannedes, Nicolaus
Καταγωγή: γεννηθείς στη «Sellasia» στην Ελλάδα το 1816 • Εγγραφή: ; Λιψία • Σπουδές: Φιλολογία • Αποχώρηση: εγκατέλειψε το εδώ πανεπιστήμιο • Πηγές: RL Rektor B 54.
48. Johannides, Athanasius
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1796, 1797 • Σπουδές: «Phil.» • Πηγές: TgS 96.
49. Kallusius, Ioh.
Καταγωγή: «Graecus Larissaeus.» • Εγγραφή: 15.11.1783 Λιψία • Πηγές: ML 188.
Kantagoni, Constantin, βλ. Contogoni, Constantin
50. Karakas, Konst. [Καρακάσης, Κωνσταντίνος]
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1794, 1797 • Σπουδές: «Phil.» • Προφανώς το ίδιο πρόσωπο με τον Karagaskes, Constantin που εμφανίζεται να σπουδάζει Ιατρική στη Βιέννη το 1798 • Πηγές: TgS 96.
51. Karamatovitz, Eman. Marc.
Καταγωγή: «Thesalonic.» • Εγγραφή: 19.12.1773 Λιψία • Πηγές: ML 189.
52. Karapez, Sterios
Καταγωγή: «Thesalus» • Εγγραφή: 19.10.1798 Ιένα • Πηγές: MJc φ. 148v.
53. Kawks, Zesses / Kavka, Sepes [Κάβρας, Ζήσης]
Καταγωγή: «Thessalo-Alpelakiota», «Thessalus» • Εγγραφή: 19.10.1798 Ιένα • *Dr med.*: 1804 Ιένα • Πηγές: CBJ φ. 157r / EPJ / MJc φ. 148v.
54. Kommeno, Io. [Κομνηνός, Ιωάννης]
Καταγωγή: «Graecus» • Εγγραφή: 13.11.1817 Ιένα • Πηγές: MJa 103.
55. Komnenos, Georg [Κομνηνός, Γεώργιος]
Καταγωγή: «Graecus», γεννηθείς στην Ελλάδα • Εγγραφή: 13.11.1817 Ιένα, 23.06.1819 Λιψία • Σπουδές: «Ελεύθερες Τέχνες και Φιλοσοφία» • Προηγούμενες σπουδές: στη Βαϊμάρη • Διεύθυνση [στη Λιψία: «Katarinenstraße 365»] • Στην εγγραφή στη Λιψία έχει προστεθεί στο επίθετο του Κομνηνού το «von» • Πηγές: MJa 103 / RL Rektor M 12.
56. Kondellas, Konstantin
Καταγωγή: γεννηθείς στην Ελλάδα • Εγγραφή: 04.05.1819 Λιψία • Σπουδές: Ιατρική. Προερχόμενος από την Ιένα • Προηγούμενες σπουδές: ι-διαιτερα μαθήματα στην Κωνσταντινούπολη • Διεύθυνση [στη Λιψία: «Catharinstraße bei Linger»] • Πηγές: RL, Rektor M 12.
57. Kyriacopulus, Nicolaus
Καταγωγή: «Jassio moldavius.» • *Dr med.*: 17.07.1822 Ιένα • Πηγές: CBJ φ. 248r.

58. Lassanis, Georg [Λασσάνης, Γεώργιος]
Αντίθετα απ' ό,τι συνήθως αναφέρεται στις μελέτες για τον Λασσάνη, δεν υπάρχει εγγραφή του στο Πανεπιστήμιο της Λιψίας στα έτη 1813-1817. Ενδέχεται να παρακολούθησε μαθήματα χωρίς να εγγραφεί.
59. Leporides, Georgius [Λεπωρίδης, Γεώργιος]
Καταγωγή: Ελλάδα, Ήπειρος • *Εγγραφή:* 05.04.1818 Ιένα / 23.04.1819 Γκέτινγκεν • *Τόπος γεννήσεως:* Βιέννη • *Σπουδές:* Φιλοσοφία • *Πατέρας:* Ζήσης Λεπωρίδης, έμπορος, κάτοικος Βιέννης • *Πηγές:* MJa 106 / MJb φ. 1 / MG 607 αρ. 27.
60. Liverios, Konstantin [Λιβέριος, Κωνσταντίνος/Κύριλλος]
Καταγωγή: «Graecus», Ελλάδα • *Εγγραφή:* 27.09.1817 Ιένα / 23.04.1819 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:* Φιλοσοφία • *Προηγουμένως:* στο Πανεπιστήμιο της Ιένας. Με σημείωση ότι είναι ενήλικας • *Πηγές:* MG 607 αρ. 25 / MJa 99.
61. Luja, Demeter
Καταγωγή: «Constantinopolitanus» • *Τόπος/Έτος γεννήσεως:* Κοζάνη, 1804 • *Εγγραφή:* 14.03.1831 Λιψία • *Σπουδές:* Φιλολογία • Με σημείωση: ότι διαμένει στο «Chatharinen-Straße No. 390» • *Πηγές:* RL, Rektor B54 / Rektor M18, Z (για το θερινό εξάμηνο 1831).
62. Mandacasch, Thom. [Μανδακάσης, Θωμάς]
Καταγωγή: «Castorien-Macedo» • *Εγγραφή:* 14.10.1754 Λιψία • *Πηγές:* ML 252.
63. Manuely, Geo. [Μανουήλ, Γεώργιος]
Καταγωγή: «Constantinopolitan.», «Byzantinus» • *Εγγραφή:* 05.09.1794 Λιψία • *Dr med.:* 20.02.1797 Ιένα • *Πηγές:* CBJ φ. 151v / ML 253.
64. Manussi, Theodoros Christodoulos [Μανούσης, Θεόδωρος]
Καταγωγή: Ελλάδα • *Εγγραφή:* 29.04.1820 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:* Φιλοσοφία • *Προηγουμένως:* στο Πανεπιστήμιο της Λιψίας • Με τη σημείωση: «Ενήλιξ» • *Πηγές:* MG 630 αρ. 334.
65. Manzola, Drossinus [Μανσόλας, Δρόσος]
Καταγωγή: «Thesalus» • *Εγγραφή:* 21.05.1799 Ιένα • *Πηγές:* MJc φ. 151v.
66. Markos, Georgius
Καταγωγή: Τρανσυλβανία • *Εγγραφή:* 01.11.1783 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:* «Ling. Orient.» • *Προηγουμένως:* στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης • *Πηγές:* MG 277 αρ. 158.
67. Marusi, Michael
Καταγωγή: «Siebenbürg [sic]» [κατά την Siupiur 253 ίσως Ούγγρος] • *Εγγραφή:* 16.04.1801 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:* Θεολογία • *Προηγουμένως:* στο Πανεπιστήμιο του Marburg • Με σημείωση: «Ενήλιξ» • *Πηγές:* MG 412 αρ. 13.
68. Maurus, Georg [Μάυρος, Γεώργιος]
Καταγωγή: Ελλάδα • *Εγγραφή:* 30.09.1819 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:* Ιατρική • *Προηγουμένως:* στο Πανεπιστήμιο της Λιψίας • *Πατέρας:* εισοδηματίας στη Σάμο • *Πηγές:* MG 613 αρ. 13. Το πιθανότερο είναι το

- βαπτιστικό όνομα να έχει καταγραφεί λάθος στο μητρώο και να πρόκειται για τον Φραγκίσκο Μαύρο.
69. Messinesi, Marc.
Καταγωγή: «Thess.» • Εγγραφή: 20.11.1805 Ιένα • Πηγές: MJd 27.
 70. Mimis, Constantin
Καταγωγή: «Constantinopolitanus» • Τόπος/Έτος γεννήσεως: Κωνσταντινούπολη, 1805 • Εγγραφή: 19.10.1825 Λιψία • Σπουδές: Ιατρική και Φιλοσοφία • Με σημείωση: ότι διαμένει στο «Steges Haus, in der Chatharinen Straße» • Πηγές: RL, Rektor B54 / Rektor M16, Z (για το θερινό εξάμηνο 1831 και το χειμερινό 1831/1832) • Διδακτορική διατριβή: *De catalepsi*, Λιψία: Staritz, 1834.
 71. Nentzulesco de liber baro André
Καταγωγή: «Constantinopolitan.» • Εγγραφή: 10.10.1793 Λιψία • Πηγές: ML 281.
 72. Nicolaid [es], Panajot[a]
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1795, 1796 • Σπουδές: Ιατρική • Προφανώς το ίδιο πρόσωπο με τον «Panagiota, Nikol.», φοιτητή της Ιατρικής το 1797 (TgS 96)· ίσως και με τον «Panajota Nikolaus» (No 75), φοιτητή της Φιλοσοφίας το 1794 • Πηγές: TgS 96.
 73. Nikolaides, Sergius
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1796, 1797, 1798 • Σπουδές: «Phil.» • Πηγές: TgS 96.
 74. Oeconomus, Stephan/Stephanus [Οικονόμος, Στέφανος]
Καταγωγή: «Perebie in Thessalien», αλλού Θεσσαλία • Εγγραφή: 09.11.1808 Ιένα (EPJ, ωστόσο άλλη ημερομηνία εγγραφής, 08.11.1808, στο MJa σ. 39) • Dr med.: 22.12.1808 Ιένα • Πηγές: CBJ φ. 184r / EPJ / MJa 39.
 75. Panagiota, Nikolaus
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1794 • Σπουδές: «Phil.» • Ίσως το ίδιο πρόσωπο με τον Nicolaid [es], Panajot[a] (No 72) • Πηγές: TgS 96.
 76. Panago, Johannes
Καταγωγή: γεννηθείς στις Σέρρες, στην Ελλάδα: ετών 27 • Εγγραφή: 12.11.1832 Λιψία • Σπουδές: Οικονομία • Προηγούμενες σπουδές: στο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου • Κατάσταση γονέων: κτηματίας – απεβίωσε • Διεύθυνση [στη Λιψία]: «Brühle N. 481» • Πηγές: RL, Rektor M 20 / Z (θερινό εξάμηνο 1833 – θερινό εξάμηνο 1835).
 77. Papadopoulos, Joh. [Παπαδόπουλος, Ιωάννης]
Καταγωγή: Ελλάδα, «Graecus» • Εγγραφή: 13.04.1817 Ιένα / 23.04.1819 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Φιλοσοφία • Πατέρας: αξιωματούχος [«Amtmann»] στη Μακρινίτσα • Πηγές: MG 607 αρ. 24 / MJa 88. Ο μεταφραστής της *Ιφιγένειας* του Γκαίτε.
 78. Paschotta, Demeter
Καταγωγή: Σιάτιστα στη Μακεδονία • Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1817 • Σπουδές: «Chir.» • Πατέρας: έμπορος • Πηγές: TgS 96.

79. Paul, Demeter
Καταγωγή: Κυδωνίες στη Μικρά Ασία • Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1816 • Σπουδές: Ιατρική • Πατέρας: ιερέας • Πηγές: TgS 96.
80. Perides, Peter [Πηρείδης, Πέτρος]
Καταγωγή: Κωνσταντινούπολη • Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1817 • Σπουδές: «Chyr.» • Πατέρας: έμπορος • Πηγές: K / TgS 96.
81. Perikles, Georg Athanasius
Καταγωγή: Βλαχία • Εγγραφή: 10.10.1822 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Δημοσιονομία («Staatswiss.») • Πατέρας: κτηματίας στο Βουκουρέστι • Πηγές: MG 676 αρ. 27.
82. Pharmakides, Theokletus [Φαρμακίδης, Θεόκλητος]
Καταγωγή: Θεσσαλία • Εγγραφή: 08.10.1819 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Θεολογία και Φιλοσοφία • Με τη σημείωση: «Ενήλιξ» • Πηγές: MG 614 αρ. 30.
83. Philaret Photius
Καταγωγή: Βουκουρέστι, Βλαχία • Εγγραφή: 25.08.1792 Λιψία • Πηγές: ML 303.
84. Philites, Constantin [Φιλίτης, Κωνσταντίνος Αναστασίου]
Καταγωγή: «Ηπειρος στην Ελλάδα» • Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1804, 1805 • Σπουδές: Ιατρική • Πηγές: TgS 95 • Διδακτορική διατριβή: *De decremento altera hominum aetatis periodo seu de marasmo senili*, Χάλλη: Bath, 1808.
85. Philites, Silvester Constantiniades [Φιλίτης, Σιλβεστρος]
Καταγωγή: «Graecus» • Εγγραφή: 16.04.1782 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Ιατρική • Προηγούμενος: στο Πανεπιστήμιο της Halle • Πηγές: MG 263 αρ. 48 • Διδακτορική διατριβή: *Februm verminosarum pathologiam*, Γκέτινγκεν: Rosenbusch, 1785.
Photaki βλ. Fotachi
86. Pignatelli, Peter [Πινιατέλλης, Πέτρος]
Καταγωγή: Ελλάδα • Εγγραφή: 30.09.1819 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Ιατρική • Πατέρας: έμπορος στη Χίο • Πηγές: MG 614 αρ. 15.
87. Polizo/Polyzo, Cyriacus [Πολύζος, Κυριάκος]
Καταγωγή: Θεσσαλία, Ήπειρος • Εγγραφή: 23.05.1791 Ιένα / 17.08.1792 Λιψία / 06.05.1793 Ιένα • Dr med.: 20.12.1795 Ιένα • Πηγές: CBJ φ. 147r / EPJ / MJc φ. 111v / ML 308.
88. Polysoides, Anastas [Πολυζωΐδης, Αναστάσιος]
Καταγωγή: Ελλάδα • Εγγραφή: 30.09.1819 Γκέτινγκεν • Σπουδές: Ιατρική • Προηγούμενος: στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης • Πατέρας: έμπορος στη «Meleni» [Μελένικο] • Πηγές: K / MG 614 αρ. 14.
89. Pontikes, Athanasius Demetrius [Ποντίκης, Αθανάσιος Δημητρίου]
Καταγωγή: Ελλάδα • Εγγραφή: 02.11.1824 Γκέτινγκεν / 12.07.1825 Λιψία • Σπουδές: Φιλοσοφία • Πατέρας: τραπεζίτης («Banquier») στα Ιωάννινα • Διεύθυνση [στη Λιψία]: «Brühl, bey obermanns Haus, N. 360» • Πηγές: MG 731 αρ. 286 / RL Rektor M 16.

90. Pontikes, Johannes Demetrius [Ποντίκης, Ιωάννης Δημητρίου]
Καταγωγή: Ελλάδα • *Εγγραφή:* 26.04.1824 Γκέτινγκεν • *Προηγούμενος:*
στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης • *Σπουδές:* Φιλοσοφία • *Πατέρας:*
Έμπορος στα Ιωάννινα • *Πηγές:* MG 712 αρ. 35 • *Διδακτορική διατριβή:*
De singulari spasmorum infantium forma, quae vulgo eclampsis dicitur,
Turici: Schulthess, 1835.
91. Pontikis, Basilius Johan
Καταγωγή: Ελλάδα • *Εγγραφή:* 28.10.1823 Γκέτινγκεν • *Προηγούμενος:*
στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης • *Σπουδές:* Ιατρική • *Πατέρας:* Έμπο-
ρος στην Τεργέστη • *Πηγές:* MG 708 αρ. 258.
92. Psillas / Psyllas, Georgius [Ψύλλας, Γεώργιος]
Καταγωγή: «Graecus», «Griechenland» • *Εγγραφή:* 20.10.1817 Ιένα /
23.04.1819 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:* Φιλοσοφία • *Με τη σημείωση:* «Ενή-
λιξ» • *Πηγές:* MG 607 αρ. 26 / MJa 100.
93. Rango, Christachi [Ράγκος, Χρηστάκης]
Καταγωγή: Άγραφα στη Θεσσαλία • *Πανεπιστήμιο:* Βιέννη, 1818 •
Σπουδές: Ιατρική • *Πατέρας:* «Beamter» [= υπάλληλος] • *Πηγές:* K / TgS 96.
94. Rhetorides, Georg [Ρητορίδης, Γεώργιος]
Καταγωγή: Κωνσταντινούπολη (TgS 95), αλλού «Thessalus» (MJa 26) •
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1804 • *Σπουδές:* Ιατρική • *Εγγραφή:* 11.10.1805
Ιένα • *Πατέρας:* έμπορος. *Πηγές:* MJa 26 / TgS 95.
95. Rosa, Georg [Ρόζιας, Γεώργιος]
Καταγωγή: «Bitolia [= Μπιτώλια, Μοναστήρι, Mazed.]» • *Πανεπιστήμιο:*
Βιέννη, 1809 • *Σπουδές:* Ιατρική • *Πατέρας:* έμπορος • *Πηγές:* TgS 95.
96. Sacellaris, Georgius [Σακελλάριος, Γεώργιος]
Πανεπιστήμιο: Βιέννη, 1795, 1797 • *Σπουδές:* Ιατρική • *Πηγές:* TgS
96.
97. Saraphaky, Scarlatus
Καταγωγή: «Thess.» • *Εγγραφή:* 9.05.1805 Ιένα • *Πηγές:* MJd 22.
98. Seulithos, Alexander
Καταγωγή: Ελλάδα • *Εγγραφή:* 27.03.1820 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:*
Φιλοσοφία • *Πατέρας:* έμπορος στη Χίο • *Πηγές:* MG 622 αρ. 5.
99. Sinapal, Geo. Demeter
Καταγωγή: Αμπελάκια, Θεσσαλία • *Εγγραφή:* 18.10.1804 Λιψία • *Πη-
γές:* ML 395.
100. Sotiri, Photius [Σωτήρη, Φώτος]
Καταγωγή: «Graecus» • *Εγγραφή:* 27.09.1817 Ιένα • *Πηγές:* MJa 99.
101. Spathy, Stilienos [Σπαθής, Στυλιανός]
Καταγωγή: Σμύρνη • *Εγγραφή:* 27.04.1815 Γκέτινγκεν • *Σπουδές:* Ια-
τρική • *Πατέρας:* Ιατρός • *Πηγές:* MG 551 αρ. 170.
102. Staones, Mosco
Καταγωγή: «aus Saloniki in Macedonien Griech. nat.» • *Πανεπιστήμιο:*
Βιέννη, 1792 • *Σπουδές:* Φιλοσοφία • *Πηγές:* TgS 95.

103. Sturdza, Sturza Scarlato
Καταγωγή: «eq. Moldav.» • *Εγγραφή*: 27.09.1771 Λιψία • *Πηγές*: ML 412.
- Syllas, Georgios βλ. Psillas/Psyllas, Georgius
104. Theochari, Athanasius
Καταγωγή: γεννηθείς στο «Colindro» στην Ελλάδα • *Εγγραφή*: 08.12.1831 Λιψία • *Σπουδές*: Ιατρική • *Προηγούμενες σπουδές*: στο Βουκουρέστι • *Διεύθυνση [στη Λιψία]*: «Grimmaische Gasse N. 9» • *Πηγές*: RL, Rektor M 19 / Z (χειμερινό εξάμηνο 1831/32 – χειμερινό εξάμηνο 1834).
105. Tramontana, Demeter
Καταγωγή: «Mellenicus Macedonien» • *Πανεπιστήμιο*: Βιέννη, 1814 • *Σπουδές*: «Chyr.» • *Πατέρας*: έμπορος • *Πηγές*: TgS 95.
106. Tzehani, Constantinus [Τζεχάνης, Κωνσταντίνος]
Καταγωγή: «civis Moscopolitanus in Macedonia» [= Μοσχόπολη] • *Εγγραφή*: 1775/6 Βιέννη • *Σπουδές*: «philosophus» • *Πηγές*: MW 229.
107. Valsamachi, Markus
Καταγωγή: Κεφαλονιά • *Πανεπιστήμιο*: Βιέννη, 1811 • *Σπουδές*: Jur. I • *Πηγές*: TgS 95.
108. Venizelos, Alexander [Βενιζέλος, Αλέξανδρος]
Καταγωγή: γεννηθείς στην Αθήνα, Ελλάδα • *Εγγραφή*: 08.12.1831 Λιψία • *Σπουδές*: Φιλοσοφία • *Προηγούμενος*: «Είχε εγγραφεί στο Μόναχο» • *Προηγούμενες σπουδές*: Γυμνάσιο στην Αθήνα και στο Μόναχο [βλ. Kotsowilis 117-120] • *Διεύθυνση [στη Λιψία]*: «Blaue Mütze» • *Πηγές*: RL, Rektor M 19 / Z (χειμερινό εξάμηνο 1831/32 – χειμερινό εξάμηνο 1832/33).
109. Vlasto, Peter [Βλαστός, Πέτρος]
Καταγωγή: νησί Χίος, Ελλάδα • *Εγγραφή*: 16.09.1820 Γκέτινγκεν • *Σπουδές*: Φιλοσοφία. Μετά στη Χαϊδελβέργη • *Πατέρας*: «Johann [Vlasto]» • *Πηγές*: MG 633 αρ. 12.
110. Vlasto, Stephan [Βλαστός, Στέφανος]
Καταγωγή: Χίος, Ελλάδα • *Εγγραφή*: 30.09.1819 Γκέτινγκεν • *Σπουδές*: Φιλοσοφία • *Πατέρας*: έμπορος στη Χίο • *Πηγές*: MG 614 αρ. 16.
111. Wellara, Peter [Βελλαράς, Πέτρος]
Καταγωγή: Ιωάννινα στην Ήπειρο • *Εγγραφή*: 04.10.1818 Ιένα • *Πατέρας/κηδεμόνας*: Στέφανος Βηλαράς «Doctor medicinae», κάτοικος Ιωαννίνων • Προφανώς είναι το ίδιο πρόσωπο με τον «Wellara, Peter» από την Ήπειρο, γιο γιατρού, που εμφανίζεται το 1814 στα μητρώα του Πανεπιστημίου Βιέννης να σπουδάζει Ιατρική: «Epyro in Griechenland, Vater Arzt, Med. I» • *Πηγές*: CBJ φ. 207v / EPJ / K / TgS 95 • *Διδακτορική διατριβή*: *De hydrothorace legitimo*, Βιέννη: Gerold, 1821.
112. Zaurvaia, Lucas
Καταγωγή: «Thessalus» • *Εγγραφή*: 12.05.1806 Ιένα • *Πηγές*: MJa 29.
113. Zinzipha, Johann
Καταγωγή: «Bitolia [= Μπιτώλια, Μοναστήρι], Macedonien» • *Τόπος/*

- Έτος γεννήσεως: 1809 • *Εγγραφή*: ; Λιψία • *Σπουδές*: Ιατρική • *Πηγές*: RL, Rektor B 55, Z (θερινό εξάμηνο 1831 – θερινό εξάμηνο 1833).
114. Zopanoglu, Anastasius Constantin
Καταγωγή: Θεσσαλονίκη • *Εγγραφή*: 11.11.1827 Ιένα • *Σπουδές*: Ιατρική • *Πατέρας*: Κωνσταντίνος, κάτοικος Θεσσαλονίκης • *Πηγές*: MG 607 αρ. 27 / MJb φ. 140.
115. Zucca, Nicolaus Constantin [Τζιούκα/Ζούκας, Νικόλαος]
Καταγωγή: Αμπελάκια, Θεσσαλία • *Πανεπιστήμιο*: Βιέννη, 1817 • *Σπουδές*: Ιατρική • *Πατέρας*: έμπορος • *Πηγές*: K / TgS 96.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΗΓΩΝ

- CBJ «Altes Candidatenbuch enthaltend die Namen der von der medicinischen Facultät zu Jena in der Zeit vom 6. Aug. 1680 bis 14. Jan. 1840 zu Doctoren Promovirten», Αρχείο Πανεπιστημίου της Ιένας, ταξιν. αρ. Bestand L, Nr. 393/1.
- EPJ «Examen-Protocoll, für die von der Medicinischen Facultät examinirten Candidaten, angefangen im Septemb. 1787 [bis Oktober 1820]», Αρχείο Πανεπιστημίου της Ιένας, ταξινόμ. αρ. Bestand L Nr. 405.
- K [«Περί των Ελλήνων σπουδαστών της Ακαδημίας της Βιέννης και της επιδόσεως αυτών εις τα διάφορα μαθήματα»), *Καλλιόπη* 2 (1819), 215-216, βλ. επίσης *Καλλιόπη* 3 (1821), 9-10.
- MG Götz von Selle (επιμ.), *Die Matrikel der Georg-August-Universität zu Göttingen, 1734-1837*, 2 τ., Hildesheim/Leipzig: August Lax, 1937.
 Οι πληροφορίες προέρχονται από τον α' τόμο («Text»), ο οποίος ακολουθεί τη χρονολογική σειρά εγγραφής των φοιτητών. Ο β' τόμος («Hilfsband») είναι αλφαβητικό ευρετήριο.
- MHa Fritz Juntke με συνεργασία του Franz Zimmermann (επιμ.), *Matrikel der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, (1690-1730)*, Halle: Universitäts- und Landesbibliothek, 1960.
- MHb Charlotte Lydia Preuß (επιμ.), *Matrikel der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, (1730-1741)*, Halle: Universitäts- und Landesbibliothek, 1994.
- MJa «Universitätsmatrikel 1801-1854», Αρχείο Πανεπιστημίου της Ιένας, ταξιν. αρ. Ms. Prov. f. 117a.
- MJb «Universitätsmatrikel 1818-1835», Αρχείο Πανεπιστημίου της Ιένας, ταξιν. αρ. Ms. Prov. f. 118a.
- MJc «Die Matrikel der Universität Jena Bd. 8: 1764-1801» (UB Jena Ms. Prov. fol. 116: WS 1764/1765 - SS 1801).
 Το χφ δεν είναι προσβάσιμο, η έρευνα βασίστηκε σε μεταγραφή του μητρώου η οποία υπάρχει στο Αρχείο του Πανεπιστημίου της Ιένας.
- MJd «Die Matrikel der Universität Jena Bd. 9: 1801-1854» (UB Jena Ms.

Prov. fol. 117a: WS 1801/1802 - WS 1853/1854, benutzt bis WS 1817/1818).

Το χφ δεν είναι προσβάσιμο, η έρευνα βασίστηκε σε μεταγραφή του μητρώου η οποία υπάρχει στο Αρχείο του Πανεπιστημίου της Λένας.

ML Georg Erler (επιμ.), *Die jüngere Matrikel der Universität Leipzig 1559-1809 als Personen- und Ortsregister bearbeitet und durch Nachträge aus den Promotionslisten ergänzt*, III. Band, Die Immatrikulationen von Wintersemester 1709 bis zum Sommersemester 1809, Leipzig: Giesecke & Devient, 1909.

MW Kurt Mühlberger (επιμ.), *Die Matrikel der Universität Wien*, VII. Band 1746/47-1777/78. Bearbeitet von Ulrike Denk, Nina Knieling, Thomas Maisel und Astrid Steindl, Wien: Böhlau, 2014.

RL recherche.archiv.uni-leipzig.de

TgS Emanuel Turczynski, «Die deutsch-griechischen Kulturbeziehungen und die griechischen Zeitungen (1784-1821)», στο: Johannes Irmischer με συνεργασία των Hans Ditten, Marika Mineemi (επιμ.), *Probleme der neu-griechischen Literatur II*, Berlin: Akademie-Verlag, 1960, σ. 55-96.

Στις σ. 95-96: «Anhang 1: Griechische Studierende in Wien (1775-1821) (Mit Ausnahme der Jahre 1794-1803)» και «Anhang 2: Die griechischen Studierenden (1794-1803)». Σύμφωνα με τον Turczynski (σ. 96) δεν υπάρχουν μητρώα για τα έτη 1794-1803. Από τα πρόσωπα που παραθέτει ο Turczynski παρέλειψα τα ακόλουθα καθώς τα ονόματά τους (τα οποία είναι και τα μοναδικά στοιχεία στα οποία στηρίζεται η ταύτιση του Turczynski στο «Anhang 2») δεν πείθουν ότι πρόκειται για Έλληνες: 1794 Drion Georg, 1795 Rasakaske Const., 1797, 1798 Albinis Apolinaris, 1799 Aquilaris Theodor, 1800 Wasadis Gabriel, 1801, 1802 Nicodes Gabriel, 1803/4 Sandri Constantin.

Z Κωνσταντίνα Ζορμπαλά, «Έλληνες φοιτητές στα γερμανικά Πανεπιστήμια», αδημοσίευτη μελέτη με καταλόγους φοιτητών, η οποία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος του Ιστορικού Αρχείου Ελληνικής Νεολαίας της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς (βλ. και σημ. 2).